

ARNTZEN
DE BESCHE

mandag, 3. april 2017

AGENDA

Hva kan det gis dom for på forvaltningsrettens område?

- særlig om grensene for hva domstolene kan avgjøre

SØKSMÅLSBETINGELSENE SOM RETTSLIG UTGANGSPUNKT

Søksmålsbetingelsene angir vilkårene for å ta en sak under realitetsbehandling

Søksmålsbetingelsene angir grensene for hva domstolene kan avgjøre

TVISTELOVEN § 1-3

Søksmålgjenstand, partstilknytning og søksmålsituasjon

(1) Det kan reises sak for domstolene om rettskrav.

(2) Den som reiser saken, må påvise et reelt behov for å få kravet avgjort i forhold til saksøkte. Dette avgjøres ut fra en samlet vurdering av kravets aktualitet og partenes tilknytning til det.

TRE GRUNNLEGGENDE SØKSMÅLSBETINGELSER

- *Søksmålgjenstand*
- *Partstilknytning*
- *Søksmålssituasjon*

LOVBESTEMMELSENS SENTRALE ELEMENTER

- *Søksmålets gjenstand (§ 1-3 første ledd)*
 - «**rettskrav**»
- *Saksøktes avklaringsbehov (§ 1-3 annet ledd)*
 - «et reelt behov for å få kravet avgjort; kravets **aktualitet**»
 - «i forhold til saksøkte»; partenes **tilknytning**

HOVEDHENSYN BAK REGLENE

*Domstolenes tradisjonelle hovedoppgave:
å løse konkrete rettstvister, basert på faktiske forhold og en
vurdering av partenes anførsler og krav opp mot de
rettsregler som kommer til anvendelse på forholdet*

NOEN SENTRALE BETRAKTNINGER

Grensen mot interessetvister

Grensen mot tvister om moralske vurderinger

Saksøktes krav på beskyttelse mot utidige kverulanter

HVA GJELDER PÅ FORVALTNINGSRETTENS OMRÅDE?

Domstolene har ikke kompetanse til å avgjøre realiteten ved prøving av forvaltningsvedtak (Rt. 2001 s. 995)

Funksjonsfordelingen mellom forvaltning og domstoler

MULIGE UNNTAK FRA UTGANGSPUNKTET

*Høyesterett har åpnet for unntak i «særlige tilfeller» - for eksempel der noe annet ville være **unødig formalisme** eller der **forvaltningen ikke innretter seg lojalt** etter domstolsavgjørelsen.*

HOVEDPROBLEMSTILLINGENE

Gyldighetsprøvelse vs. realitetsavgjørelse

Forvaltningens vedtak som skjæringstidspunkt (Rt. 1954 s. 958)

Begrenset prøving (enkeltelementer i avgjørelsen)

RT. 1954 S. 958

«Begrensningen etter tvistemålslovens § 54 ligger i kravet til at den rettslige interesse må være aktuell. Og det er den etter lagmannsrettens oppfatning ikke før den kompetente forvaltningsmyndighet - ligningsmyndighetene - har truffet avgjørelse.»

RT. 1954 S. 958 (FORTS.)

«At Staten ved Finansdepartementet på forhånd har gitt uttrykk for sitt syn på lovens forståelse, endrer, så vidt skjønnes; ikke forholdet. Det er ligningsmyndighetene som i første omgang skal avgjøre spørsmålet, og det på grunnlag av de bestemmelser som viser seg å komme til anvendelse når ligningen skal utføres.»

RT. 1954 S. 958 (FORTS.)

«Den uttalelse av ligningsvesenet som er gitt under det forberedende ligningsarbeid, antas heller ikke å endre forholdet.»

RT. 1998 S. 300 (AASS, HANSA M.FL.)

Rusmiddeldirektoratet gir i sine brev uttrykk for en tolking av alkoholreklameforbudet i alkoholloven § 9-2 første ledd som det mener må få betydning for draktreklamen, og det gis også uttrykk for hvilke følger fortsatt reklamevirksomhet kan få.

RT. 1998 S. 300 (AASS, HANSA M.FL.) FORTS.

«Etter utvalgets mening er det ikke riktig at direktoratets standpunkt bare kan prøves prejudisielt i en straffesak eller i en sak om inndragning av engrosbevilling.»

RT. 1998 S. 300 (AASS, HANSA M.FL.) FORTS.

«Det understrekes at i en situasjon hvor Rusmiddeldirektoratet av eget tiltak har tatt opp saken og antydnet reaksjoner som kan få store konsekvenser, tilsier dette at kjæremotpartene kan ha behov for å oppnå rettslig avklaring uten å måtte avvente de antydede reaksjonene.»

RT. 1998 S. 300 (AASS, HANSA M.FL.) FORTS.

«Utvalget vil tilføye at saksøkerne prinsipalt har nedlagt påstand om at de er berettiget til " å bruke sine firmamerker/logoer i markedsføringsøyemed.»

Rusmiddeldirektoratets brev gjelder draktreklame, og påstanden er for så vidt mer omfattende enn riktig for en sak som har sitt grunnlag i disse brev.»

HR-2016-1650-U

«Vinduskopiene i Pilestredet Park 21 iht. Endringsøknad 2 fra Puls Arkitekter AS datert 04.03.2010 er ikke i strid med reguleringsplan 26.09.2007 vedrørende Pilestredet Park 21 § 3, 2.ledd, 2.pkt.»

HR-2016-1650-U

«Vilkårene i pbl § 19-2 underlagt domstolens rettsanvendelsesskjønn for dispensasjon fra reguleringsplan 26.09.2007 for Pilestredet Park 21 for bruk av vinduskopiene iht. Endringssøknad 2 fra Puls Arkitekter datert 04.03.2010 er tilstede.»

AB